

JAN ZAZVONIL, PŘEDSEDA ALIANCE
DRÁŽNÍHO PROVOZU

NEJHORŠÍ BY BYLO PROŠKRTÁNÍ SE K PROSPERITĚ

Jaké dopady má neutěšený vývoj ohledně inflace a cen energií konkrétně na váš obor? Co je současným největším problémem a pomyslnou výzvou do blízké budoucnosti?

V železničním sektoru se jedná především o nárůst cen energií a pohonných hmot. Týká se to primárně trakčních vozidel, služebních vozů a energie pro stovky budov, které Správa železnic spravuje, vytápí, chladí včetně dodávky či výroby TUV. Výzvou jsou zajisté úspory v managementu budov, optimalizace nákladů na vytápění v zimním období, ale ne za cenu zhoršeného tepelného komfortu pro zaměstnance.

Jak to vypadá s odměňováním a konkurenceschopností? Nevede momentální stav k tomu, že vaši branži začínají opouštět zkušení odborníci a hledají práci jinde?

V loňském roce došlo ke sjednání PKS pro rok 2022 s nárůstem tarifních mezd 5%, ale kvůli výši inflace je letošní reálný pokles mezd zaměstnanci velmi citlivě vnímán. Někteří opravdu zvažují odchod, neboť v některých profesích a tarifních stupních jsou podhodnoceni a trh práce nabízí vyšší ohodnocení jejich pracovního výkonu.

Velký problém je generační obměna, neboť silné ročníky odcházejí do starobního důchodu a není adekvátní náhrada v kvalitě i kvantitě nových zaměstnanců. Tento problém se řeší přesčasovou prací, změnou rozvrhu pracovní doby nebo nižší management musí na „sdružené pracovní smlouvy“ chodit o víkendech pracovat např. jako výpravčí do železničních stanic. Nové zájemce nemotivuje mzdové ohodnocení, nutnost dojíždění, práce v noci a o víkendech či náročnost odborných zkoušek.

V čem podle vás vláda ve vašem oboru pomáhá a v čem naopak její rozhodnutí spíše škodí?

Vláda svým usnesením o prodloužení lhůty pro používání tepelných zdrojů (vytápění uhlím) o dva roky trochu uklidnila situaci i v našem oboru. Mnoho pracovišť a lokalit není možné bez masivních investic udržet v provozu jako nízkoemisní, neboť chybí příkon, distribuční síť apod.

Máte nějaká legislativní očekávání, představu, co by mohlo věci posunout k lepšímu? Na co byste vládu a parlament rádi upozornili a co jim poradili?

Rozhodnutí o prodloužení doby odpočinku zaměstnanců v dopravě ze šesti hodin na sedm před začátkem směny byl pro tzv. mobilní personál (na železnici strojvedoucí, vlakvedoucí) krok správným směrem. Avšak pro zaměstnance, kteří jednu směnu ukončí a druhou nastoupí na jednom pracovišti (výpravčí, signalisté, výhybkáři) a zaměstnavatel jim k tomu vytvoří podmínky pro důstojný odpočinek (místnost s postelí v místě výkonu práce), se tato legislativní změna projevila negativně

v rozvrzích směn, došlo ke zhoršení pracovního režimu zaměstnanců a jejich nedostatečnému počtu pro pokrytí potřeb zaměstnavatele. Vzhledem k aktuálnímu grafikonu vlakové dopravy na regionálních tratích, kdy odjezd posledního vlaku a příjezd prvního vlaku následující den dělí doba kratší než sedm hodin, nemohou tito zaměstnanci další směnu vykonávat a řeší se to případ od případu a pracoviště od pracoviště. Řešením by byly plnohodnotné směny v délce 12 hodin, ale pokud není žádná doprava objednána, zaměstnavatel nechce tyto zaměstnance odměňovat plnou mzdou. Jestliže by MPSV následně udělilo výjimku pro stacionární personál, tedy obsluhu dráhy, zpět na šest hodin, problém by neměl tak negativní multiplikační efekt jako nyní.

Jaký je váš výhled na situaci ve vašem oboru v horizontu následujících zhruba tři až pěti let? Co pozitivního či negativního může přijít ať už od českých politiků, nebo ze strany EU apod.?

Zcela zásadní je dostatek ekonomických nástrojů, mix národních i evropských programů k investicím do železniční infrastruktury a také k udržení její konkurenceschopnosti včetně dostatku zdrojů na opravy a údržbu. Železniční doprava má obrovský potenciál k růstu, avšak bez dostatečné kapacitní a kvalitní infrastruktury nemůže na dopravním trhu dlouhodobě obstát. Nejhorší scénář by byl „proškrtání“ se k prosperitě a konsolidaci veřejných prostředků za cenu omezení zdrojů, neobjednávání dopravy ze strany samospráv či propuštění zaměstnanců. Věřím, že k tomuto řešení v budoucnu nedojde.